ANUL III—No. 710

EDIŢIA ANTEIA

DUMINICA 6 IANUARIE 1891.

Numĕrul 10 Bani

ABONAMENTELE

ÎNCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI ŞI SE PLĂTESC TOT-DEAUNA ÎNAINTE

In **Bucuresci** la casa Administraţiei
Din **Judeţe** şi **Streinĕtate** prin mandate postale.

Un an in ţară 30 lei; in streinĕtate 50
Şése luni „ 15 „ „ „ 25
Trei luni „ 8 „ „ „ 13

LA PARIS, ziarul se găsesce de vênzare cu numĕrul la **kioşcul No. 117, Boulevard St.-Michel.**

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferescĭ, Române! de cuib strein în casă.
V. Alexandri.

Numĕrul 10 Bani

ANUNCIURILE

Din **BUCURESCI** şi **JUDEŢE** se primesc **direct** la administraţie.
Din **PARIS** la *Agenţia Liberă*, C. Adam şi *Agenţia Havas*.
Din **STREINĔTATE**, direct la administraţie şi **la toate Oficiile de publicitate.**

Anunciurĭ la pagina IV . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . 2,— lei „
„ „ „ II . . . 3,— lei „
Inserţiunile şi Reclamele 3 lei rândul

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAŢIA : Strada Nouă, 10 | **Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ** | **REDACŢIA : Strada Nouă, 10**

Bucuresci 5 Ianuarie 1891

SEPTAMANA

In tot cursul acesteĭ sĕptămânĭ telegraful a fost ocupat cu ştirĭ privitoare la Padlevski. Dacă omoritorul generaluluĭ Seliverstof a voit să se facă celebru, de sigur nu putea să isbutească maĭ bine.

Numele sĕŭ este pe toate buzele. Astă-zĭ o depeşe anunţă că s'a îmbarcat la Triest pentru America, maĭne alta vesteşte că se află la Londra saŭ la Constantinopol. In fine, acum câte-va zile a sosit ştirea că Padlevski a fost arestat într'un oraş din Spania. A doua zi însă s'a zis că persoana arestată nu este Padlevski ci un amic al sĕŭ care voia să amăgească poliţia. Aşa a mers câte-va zile; dimineaţa sosea o telegramă care anunţa că prinsul este Padlevski, seara venea alta care zicea contrariul; pare că se juca de a *uite popa, nu e popa*. In fine lucrul s'a lămurit; arestatul nu este Padlevski, căcĭ vorbeşte spanioleşte, şi pe când omoritorul nu vorbea limba luĭ Cid şi ave dinţĭ falşĭ, arestatul se bucură de o dentură din cele maĭ bune.

*

Doctorul Koch a publicat în fine compoziţiunea şi modul de a prepara faimoasa sa limfă contra tuberculozeĭ. Acéstă publicaţiune este surprinzĕtoare după ce Statul german încheiase cu vestitul bactereolog o convenţiune după care fabricaţiunea limfeĭ devenea un secret şi un monopol al Statuluĭ.

Ce a provocat această schimbare subită în apreciările cercurilor oficiale germane? Pare că inventiunea luĭ Koch n'a rĕspuns la aşteptările cam exagerate pe care le exprimase inventatorul, şi, de aceea Statul german nu maĭ voeşte să se compromită luând asupră'şĭ rĕspunderea fabricaţiuneĭ secrete a limfeĭ.

Maĭ mulţĭ savanţĭ şi medicĭ de frunte, între carĭ vestitul Virchow, s'aŭ pronunţat într'un mod defavorabil în privinţa *kochineĭ* şi aŭ dovedit că întrebuinţarea eĭ în multe cazurĭ, este periculoasă, că în altele este nefolositoare. Se vede că, în urma acestora, s'a decis destăinuirea secretuluĭ.

Ar fi fost maĭ bine, maĭ demn, de a o face de la început şi de bună voie. Astă-zĭ publicarea este târzie şi nu va face efectul pe care l'ar fi făcut acum două lunĭ, când lumea întreagă vedea în Koch pe un binefăcĕtor al omeniriĭ.

*

La noĭ evenimentul zileĭ este alegerea consiliuluĭ judeţean din Ploeştĭ. In treĭ anĭ consiliul judeţean din Prahova a fost disolvat de patru orĭ. Fie-care alegere care a urmat disolvăriĭ a dat însă majoritatea liberalilor. De astă-dată cauza disolvăriĭ a fost refuzul consiliuluĭ de a acorda prefectuluĭ un împrumut de două milioane şi jumĕtate de leĭ pentru diferite lucrărĭ de executat în district. Consiliul, prezidat de D. P. S. Aurelian, îşĭ motivă refuzul pe faptul că planurile şi devizurile eraŭ puţin studiate şi rĕŭ întocmite. Prefectul s'a încăpăţinat şi a cerut disolvarea consiliuluĭ, sperând că, prin oare-care intrigĭ şi manoperĭ, va putea izbuti să'şĭ formeze o majoritate maĭ priincioasă planurilor sale. Dar şi de astă-dată administraţia a fost bătută. Ploeştenii nu voesc în ruptul capuluĭ să se împace cu regimul concentrat, şi bine fac. Bine ar fi ca acest exemplu să fie imitat şi în alte oraşe, ca guvernul şi prefecţiĭ sĕĭ să înveţe minte şi să lase pe cetăţenĭ în pace să'şĭ aleagă pe cine voesc eĭ.

*

Un alt fapt, care arată până unde poate ajunge ingerinţa prefectorială, s'a petrecut la Paşcanĭ. Se ştie că şi acolo se făcuseră alegerĭ comunale în care se amestecase administraţia în favoarea unuĭ protejat al sĕŭ D. Nicolae Roznovanu. Lucrurile se îngroşaseră într'atât în cât locuitoriĭ, indignaţĭ de aceste procedărĭ, fură siliţĭ a'şĭ face singurĭ dreptate maltratând pe D. Roznovanu şi provocând turburărĭ carĭ aŭ necesitat intervenirea forţeĭ armate. Dar şi acĭ, ca la Ploeştĭ, prefectul se încăpăţînă, consiliul ales contra voinţeĭ administraţieĭ fu disolvat şi se făcură nuoĭ alegerĭ. De astă dată D. prefect a luat'o de-a dreptul. El a făcut alegerile comunale *manu militari*. Câte-va zile înainte de alegerĭ dorobanţiĭ şi călăraşiĭ eraŭ concentraţĭ în comună pare că ar fi fost vorba de a urmări pe Licinsky. In zadar D. deputat Softa a adresat Ministruluĭ de Interne o telegramă prin care denunţa această ingerinţă brutală; amorul propriŭ al prefectuluĭ era pus în joc. Cum se poate ca o comună să'şĭ bată joc de autoritatea prefectorală şi să aleagă un alt consiliŭ comunal de cât acela pe care il poruncեşte D. prefect! O asemene îndrăzneală trebuia pedepsită; candidatul prefecturei trebuia să fie ales cu orĭ ce preţ. Şi credeţĭ poate că D. Roznovanu ţine a fi primar la Paşcanĭ, că el va funcţiona? Vorbă să fie! D-sa a vîndut moşia Paşcanĭ şi va merge să locuiască în străinătate.

Dar prestigiul autorităţeĭ cerea ca voinţa prefectuluĭ să se facă, şi s'a făcut cu dorobanţĭ şi călăraşĭ. Nicĭ nu se putea alt-fel; un prefect care se respectă sub regimul *concentraţilor*, nu poate proceda de cât prin *concentrare*... de trupe.

Neagu.

TELEGRAME

LYON, 4 Ianuarie.— O delegaţie de lucrătorĭ a remis prefectuluĭ o protestaţiune contra taxelor asupra mătăsurilor strĕine.—Prefectul le-a recomandat să aibă încredere şi să fie linişţiţĭ.

DUBLIN, 4 Ianuarie.— *Insurpressible*, organul D-luĭ O'Brien, anunţă că D. Parnell se va retrage din preşidenţia partiduluĭ naţional.

WASHINGTON, 4 Ianuarie.— Bilul monetagiuluĭ de argint, aşa cum a fost votat de Senat, a fost trimis la Cameră, care şi ea 'l-a trimis uneĭ comisiunĭ.

Bilul desfiinţează stipulaţia din luna Iulie 1890 şi impune o cumpĕrare lunară de 4.500.000 unce de argint.

BERNA, 4 Ianuarre. — Adunarea federală este convocată pentru 31 Martie.

ROMA, 4 Ianuarie. — Deputatul Pugliese a depus la Cameră o interpelare în privinţa taxeĭ asupra museelor Vaticanuluĭ.

PARIS, 4 Ianuarie. — Câte-va ziare de dimineaţa vorbesc de o întreţinere care a avut loc între D-nul Muenster, ambasadorul Germanieĭ şi D-nul Ribot în privinţa desarmamentuluĭ general; această ştire este desminţită într'un mod absolut.

O nouă întrebare

Astă-zĭ avem un ministru titular la Culte şi instrucţiune publică.

Intrebăm dar:

Ce se face cu ceĭ 12.000 galbenĭ dăruiţĭ de Carol I prin scrisoarea Sa din 2 (14) Iunie 1866 adresată Ministruluĭ de culte C. A. Rosetti şi publicată în „Monitorul“ cu Nr. 118?

Care este aşezĕmêntul de bine-facere fondat cu această sumă?

Dacă baniĭ s'aŭ capitalizat, cât reprezintă asta-zĭ suma dăruită?

BELGIA

CHARLEROI, 4 Ianuarie. — Mineriĭ districtuluĭ din Charleroi aŭ hotărît să nu lucreze o zi pe sĕptĕmână pentru ca să micşoreze reservele de cărbunĭ şi ca să sileascâ societăţile să întrebuinţeze maĭ mulţĭ lucrătorĭ.

In urma zăpezilor marĭ, se produc marĭ întârzierĭ cu drumurile de fer, maĭ cu seamă în ceia ce priveşte expediţiunile pentru Austria; detaşamente de soldaţĭ lucrează la curăţirea căilor.

BRUXEL, 4 Ianuarie.— Guvernul a chemat sub arme două clase de miliţie ca mĕsură de precauţiune în caz de dezordine, carĭ ar putea să provină din agitarea pentru revizuirea constituţională.

Să Stăm Strâmb şi Să Judecăm Drept!

Ne aflăm în ultimul act ce se joacă despre Orient şi din ce în ce ne apropiem de desnodământul fatal.

Prin natura lucrurilor, între actorĭ trebuie să fim şi noĭ, căcĭ doară încă nu suntem un corp fără de viaţă. Ba încă, în intriga pieseĭ nĭ se cuvine un rol care, bine întrebuinţat, poate crea situaţiunea de care depinde desnodământul drameĭ.

In lupta cea mare pentru existenţă totul atîrnă de la alegerea mijloacelor şi de la întrebuinţarea situaţiunilor. De regulă, în alegerea mijloacelor indivizĭ şi popoare procedează în mod deosebit, după cum sunt marĭ saŭ micĭ, slabĭ saŭ tarĭ. Insă ceea ce ridică maĭ mult pe ceĭ slabĭ şi micĭ este când ştiŭ să se folosească de ocaziunĭ, când ştiŭ din situaţiunĭ să tragă pentru eĭ cel maĭ mare folos posibil. Dar vaĭ de eĭ, când se lasă zăpăciţĭ de împrejurărĭ şi când, fără să ştie, scot pentru alţiĭ turta din vatră.

De secole, prin slăbirea puteriĭ Turceştĭ o mulţime de privirĭ pline de apetiturĭ aŭ început a fi îndreptate asupra Orientuluĭ, ca asupra uneĭ moşteniri din cele maĭ ademenitoare; de secole două marĭ imperiĭ lucrează în un mod sistematic şi foarte stăruitor, pentru ca fie-care din ele la un moment dat să pună mâna pe grasa şi frumoasa moştenire. Cele două imperiĭ, Rusia şi Austro-Ungaria, sunt însă rivale în acest punct şi inconciliabile. Şi aceasta este încă nenorocul bietelor popoare din Orient.

Din acest Orient făcem parte şi noĭ Româniĭ. Şi noĭ ne aflăm tocmaĭ între cele două state rivale, suntem din întâmplare între popoarele Orientuluĭ cel maĭ mare şi afară de aceea maĭ avem o mare capacitate pentru cultură şi actualmente suntem şi relativ poporul cel maĭ civilisat, însuşirĭ asupra cărora nu se poate trage cu buretele.

Tocmaĭ din aceste cauze şi poate că prin instinct suntem privițĭ ca rivalĭ în aspiraţiunĭ, existenţa noastră ca naţiune şi ca stat determinant a ştarĭ şi supără de o potrivă pe Slavĭ şi pe Germanĭ, ca să nu maĭ vorbim şi de Ungurĭ, codiţa Germanilor. Aceste popoare mult s'aŭ maĭ căsnit şi mult îşĭ maĭ frământă mintea cum ne-ar scoate din rîndul naţiunilor independente; maĭ înainte aŭ purtat în contra noastră un lung rĕsboiŭ de condeiŭ *negându-ne* calitatea naţională, carĭ acum după-ce adevĕrul a triumfat în contra lor caută pe terenul politic şi economic a *ne răpi* naţionalitatea.

Naţiunea română mult a suferit, mult a luptat, mult amar a maĭ jertfit până să ajungă unde se găseşte, Si totuşĭ din cauze interne şi externe ea nefiind încă destul de conscientă asupra roluluĭ eĭ, lucrarea destructoare în contra eĭ a numeroşilor şi puternicilor duşmanĭ nu este din cele grele. Fiind-că ne lipseşte solidaritatea nu opunem rezistenţă în de ajuns, iar de câte-va secole încoace politica cercurilor noastre conducĕtoare a fost o politică maĭ mult romantică-fatalistă, de cât o politică cu liniĭ marĭ trase.

Secole de suferinţe şi nişte evenimente neprevĕzute a născut peste Carpaţĭ legenda „drăguţuluĭ de împĕrat“. Naivitatea Românilor duşmaniĭ o exploatează în mod teribil şi Româniĭ se închină orbeşte aceleĭ legende, chiar când drăguţul de împĕrat în ochiĭ lor îĭ dă pradă, în Transilvania Ungurilor, în Bucovina Leşilor şi Ovreilor!

In ceastă parte Româniĭ la 1877 aŭ mers cu Rusia, pentru că aşa a voit Germania. După 1880 merg orbeşte în contra Rusieĭ, nu pentru că aşa cere interesul naţional, ci pentru că aşa voeşte Germania! Şi Germania are aicĭ un agent harnic: este însuşĭ Regele Românieĭ.

Numaĭ în un singur punct interesele Românilor sunt identice cu ale Germanilor: acela de a se apĕra împreună în contra Slavismuluĭ, când el ar deveni agresiv. In toate cele-l'alte interesele, ne sunt diametral opuse. Slaviĭ nu ne ameninţă. Ni se tot cântă că mergem cu Germania, pentru că interesele noastre sunt apĕrate. Realitatea este că ne aflăm în plin servismul cauzeĭ germane nesocotind interesele noastre naţionale!

Suntem aduşĭ în stare de zăpăceală, pentru ca să nu vedem unde suntem duşĭ. Ne aflăm în zăpăceală asupra politiceĭ externe, care o conduce Regele. Suntem în zăpăceală în politica internă, unde ne jucăm de-a reformele, de-a democratism, şi unde în realitate Carp-Maiorescu şi compania se întrec în a servi şi a plăcea comitetuluĭ de Goluchowsky!

Poziţia noastră este aşa, că nu ne priesc nicĭ Germaniĭ, nicĭ Slaviĭ, nicĭ Unguro-Nemţiĭ.

Suntem o piedică pentru eĭ şi aspiraţiunile noastre se ciocnesc în multe puncte. Din aceste elemente trebue să combinăm linia noastră de conduită şi politica noastră. Interesele şi aspiraţiunile noastre ca naţiune nu ne permit ca să legăm soarta noastră de soarta nicĭ a Slavilor, nicĭ a Germanilor, nicĭ a Ungurilor. Raţiunea de a fi nu poate ieşĭ de cât din forţele noastre proprĭ şi din abilitatea cu care vom voi să profităm de împrejurărĭ. Tactica, care ne convine o aflăm în exemplele luĭ Ştefan cel Mare, Mircea şi alţĭ Domnĭ marĭ. N'avem de cât să'ĭ urmăm.

Pentru noĭ, în actuala stare de lucrurĭ, Rusia nu constituie nicĭ un pericol. Singurul pericol vine din spre Austro - Ungaria. Din această parte vedem starea noastră economică slăbindu-se din zi în zi nu numaĭ pe alte căĭ, dar maĭ cu seamă prin o pace armată atât de dezastroasă. Din această parte se urmează o luptă de exterminare în contra fraţilor noştri de sub stăpânirea eĭ.

Dacă tripla alianţă este o garanţie a păciĭ şi dacă pacea pentru noĭ nu însemnează de cât slăbirea economică şi naţională, atuncĭ foarte mulţumim! Ast-fel de pace dorim numaĭ duşmanilor noştri!

„Dar pe viitor Rusia vĕ este cel maĭ mare pericol!“ ne strigă importuniĭ noştri aliaţĭ şi, după eĭ în cor, ceata de politicianĭ şi legioanele de bugetofagĭ şi păsuiţĭ. Să vedem.

Să luăm cazul că învinge Rusia. O victorie a Rusieĭ ar însemna încetarea obrăzniciеĭ germane în centru şi ridicarea FrancieĬ la rangul ce i se cuvine în Occidentul Europeĭ. In locul AustrieĬ şi a TurcieĬ ar veni o confederaţiune de popoare, libere de vandalismul maghiar, din care şi noĭ am face parte. Rusia s'ar mulţumi cu protectoratul, căcĭ ea însă-şĭ n'ar voi să anexeze un conglomerat de naţiunĭ cu atâtea interese şi aspiraţiunĭ opuse. Pe lângă acestea, la încheiarea păciĭ ar avea să se ţină cont de Anglia, de Franţa şi chiar de Germania şi Italia, pentru care civilizaţiunea n'ar rĕmâne ceva indiferent.

Afară de aceasta n'am fi expuşĭ a fi inundaţĭ de elemente străine. Rusia are singură o populaţie prea rară în cât să aibă de unde reversa un superfluŭ asupra ţărilor noastre.

Ce s'ar întâmpla însă, când ar învinge Austro-Germania?

Atuncĭ Rusia ar fi ca şi exclusă din concertul european; Franţa şi Italia ar fi reduse la un rol cu totul secundar. Anglia, cu spiritul eĭ neguţătoresc, s'ar mulţămi cu compensaţiĭ afară de Europa. Ar remânea Germania, stăpâna Europeĭ. Naturalmente că şi-ar anexa provinciile germane din Austria, iar aceasta ar primi în schimb orientul. Atuncĭ noĭ am cădea în sfera intereselor austro-ungare. Ce ne-am putea aştepta de la ea vedem din cele ce păţesc fraţiĭ noştri, acum, când ea se dă ca amică şi aliată. Noĭ, ca şi celel'alte popoare din orient, am deveni domeniul de exploatat a populaţieĭ superflue din Germania şi Ungaria.

Icĭ civilizaţia occidentală mult lăudată a tripleĭ alianţe; colo bar-

barismul oriental, cu care suntem veşnic speriaţi.

Oare nu putem face ca să nu se întemple nicĭ una nicĭ alta?

Longin.

Sfârsitul resboiului american

WASHINGTON 5 Ianuarie. — *Lagărul întreg al Indienilor (4000 oamenĭ) s'a supus azĭ la Pineridge; cu toate că Indieniĭ aŭ remis armele lor, trebue încă cât-va timp înainte ca supunerea să fie complectă şi resbelul să poată fi considerat ca sfârşit.*

Balurile la Palat

Reproducem din *Lupta* următoarele aprecierĭ asupra balurilor de la Palat, aprecierĭ cu totul conforme ideilor noastre:

In ziua anuluĭ noŭ, a avut loc un mare bal la Palat; o mie de invitaţiĭ aŭ fost aruncate, patiserii şi bucătariĭ Curţeĭ aŭ lucrat maĭ multe zile pentru a pregăti bufetul monstru, întreaga armată de funcţionarĭ, camardinerĭ, lacheĭ aĭ regeluĭ aŭ desvoltat cea maĭ mare activitate.

Acestor balurĭ se caută a se da în aparenţă caracterul democratic. Căcĭ invitaţiĭ nu aparţin numaĭ categorieĭ celor carĭ nu ştiŭ pentru ce maĭ trec şi astă-zĭ de nobilĭ, fie prin naştere, fie prin avere, fie prin poziţia lor socială, ci eĭ aparţin şi lumeĭ comerţuluĭ, ba chiar câte-odată eĭ sunt recrutaţĭ din clasele sociale modeste.

S'ar părea că regele voeşte prin asemenea balurĭ să separate că nu dispreţueşte poporul, că nu face distincţie de clasă şi că la petrecerile sale porţile sunt deschise pentru *toţĭ supuşiĭ* sĕĭ, fără deosebire.

Se înţelege că dacă comparĭ balurile Curţeĭ noastre cu acele ale altor monarchiĭ vechĭ de drept divin saŭ cu ale Domnilor noştri, ele aŭ un caracter maĭ democratic, întru-cât priveşte categoriile invitaţilor. Regiĭ de drept divin nu deschideaŭ saloanele lor de cât înalteĭ aristrocraţiĭ şi familiilor marilor demnitarĭ, de asemenea, Domniĭ noştri nu pofteaŭ la petrecerile lor de cât pe boeriĭ de rangul întâiŭ şi al doilea, rar să scoboraŭ până la boernaşĭ.

Până aci s'ar părea că balurile regeştĭ actuale înseamnă un pas mare în spre democratizarea tronuluĭ, în spre o maĭ modernă concepţiune a roluluĭ şefuluĭ statuluĭ, chiar în materie de amuzamente.

Dar ia să vedem daca şi realitatea corespunde aparenţeĭ. Trebue să spun de la început că daca balurile vechilor regĭ şi Domnĭ aveaŭ un caracter maĭ aristocratic, maĭ restrîns, în ceea ce priveşte felul invitaţiilor, în schimb ele aveaŭ un caracter mult maĭ deschis, maĭ întins, maĭ familiar, pot zice maĭ egalitar. Regiĭ de drept divin se amuzaŭ pe acelaş picior de egalitate în balurile ce le daŭ, eĭ trataŭ cu familiaritate şi fără ceremonie pe invitaţiĭ lor, iar faţă cu damele, faţă cu femeile nobililor eĭ eraŭ şi se sileaŭ să fie simpliĭ cavalerĭ, ca toţĭ ceĭ-l'alţĭ, eĭ nu căutaŭ să'şĭ păstreze rolul escepţional de monarch până şi în cele maĭ fără consequenţă acte dintr'un bal.

Cu Domniĭ noştri lucrul este şi maĭ lămurit. Vechiĭ Domnĭ petreceaŭ fără nicĭ o ceremonie cu boeriĭ, făcênd să fie cea maĭ mare veselie şi familiaritate în tot timpul petrecereĭ. Eĭ beaŭ, mâncaŭ, puneaŭ să le cânte ţimbalariĭ, maĭ târziŭ meterhaneaoa, făceaŭ haz de glumele şi istoriele a aşa numiţilor măscăricĭ, etc.

Cronicariĭ moldovenĭ spun că Vasile Lupu iubea petrecerile şi când chema pe boerĭ la dînsul la masă, masa se prelungea până în noapte; boeriĭ se duceaŭ pe la casele lor foarte încălziţĭ, iar a doua zĭ veneaŭ la Domn ca să'şĭ ceară ertare de prostiile şi necuviinţele pe carĭ aŭ putut să le zică în timpul..... petrecereĭ.

Ceea ce voesc să zic este că dacă cercul celor cu carĭ regiĭ şi Domniĭ veneaŭ în contact era maĭ restrîns, în schimb aceia trataŭ pe invitaţĭ pe un picior destul de mare de egalitate.

Ia să viŭ acum la balurile regeluĭ Evident, cum am zis, că invitaţiile aŭ un caracter maĭ general, maĭ democratic de cât în timpurile vechĭ, dar modul cum ele se fac, de la început perd orĭ-ce însemnătate.

In adevĕr, se ştie că poliţia este acea care trimite mareşaluluĭ palatuluĭ o listă de ceĭ carĭ pot saŭ trebuesc a fi invitaţĭ. Aşa că în definitiv — cu oare carĭ excepţiĭ — cine-va nu este la balurile regeluĭ invitatul acestuia ci invitatul poliţieĭ!...

Este evident, de asemenea, că din puntul de vedere al amesteculuĭ claselor sociale, balurile de la palat constituesc un progres. In adevĕr, în saloanele palatuluĭ întâlneştĭ pe toată lumea, femeia celuĭ maĭ mare bogătaş atinge cu cotul pe soţia unuĭ modest comerciant saŭ cine ştie cine. Este interesant de observat de aproape acea lume variată, în gusturĭ, în toalete, în maniere, în ţinută. Icĭ vezĭ pe o mare damă, una din cele care este un luceafăr pentru lumea high-liffe, ea merge cu uşurinţă şi are acea eleganţă care distinge pe femeea crescută şi deprinsă cu viaţa saloanelor. Dincolo, din contră, zăreştĭ pe o alta care are aerul foarte jenat în toaleta sa prea încărcată şi care abia îndrăzneşte a părăsi scaunul, la care se adăposteşte ca la un refugiŭ în mijlocul haosuluĭ omenesc.

Dar dacă acest lucru e adevĕrat, trebue să spun că aicĭ să opreşte democratismul, el nu se urcă până la rege şi familia sa. Regele păstrează în mijlocul aşa numiţilor invitaţĭ aĭ sĕĭ o atitudine foarte rezervată. Clasele societăţeĭ să amestecă între ele; regele însă nu se amestecă cu ele. Şeful statuluĭ pune oare cum la dispoziţia publiculuĭ saloanele sale şi le zice: *petreceţĭ*. El însă stă de-o parte şi la fie-care pas, la fie-care act voeşte să'şĭ afirme superioritatea sa, rolul sĕŭ deosebit de comunul muritorilor.

In adevĕr, se ştie că altele sunt regulele de etichetă, de salut, de invitaţie la dans, de conducerea dameĭ, pentru rege şi familia regală de cât pentru restul invitaţilor. Faţă cu regele invitatele nu sunt femeĭ cărora bărbaţiĭ le daŭ respectul şi le înconjură în acele micĭ serviciĭ carĭ constituesc galanterismul, ele sunt supusele şefuluĭ statuluĭ. Altele sunt regulele de politeţă pentru rege. Aşa, ce-aţĭ zice de un cavaler, care, după ce ar dansa cu o damă, ar lăsa'o în mijlocul salonuluĭ, însărcinând pe un altul să o conducă la locul eĭ? Aţĭ zice că acela este un mojic. Eĭ bine! aceasta constitue, se pare, politeţa regilor. Ce-aţĭ zice de un ofiţer care după dans ar zice să i se aducă sabia şi s'ar încinge cu ea în mijlocul salonuluĭ? Aţĭ zice că acel ofiţer este un rĕŭ crescut! Eĭ bine! acest lucru îl face regele, conform se pare ceremonialuluĭ şi eticheteĭ capetelor încoronate. Până şi prinţul moştenitor, un tînĕr, cu aparenţă imberbă, tot după regulele uneĭ revoltătoare etichete scornită de lacheĭ şi de linguşitorĭ, până şi el tratează cu sans-façon damele, trimiţându-le prin aghiotanţĭ-colonelĭ — un fel de batistă de invitaţie la dans.

Această etichetă, acest fel de a înţelege, până şi în balurĭ, monarhia şi monarhul, jură cu instituţiile şi maĭ cu seamă cu obiceiurile noastre democratice. Ele miroase de departe a servilism, a linguşitorie, ele pun pe cetăţenĭ în o poziţie umilită faţă cu şeful statuluĭ, ele lovesc în ceia ce priveşte pe dame, în acele regule de politeţă plăcută, carĭ constituesc fondul relaţiilor sociale între bărbaţĭ şi femeĭ.

Din acest punct de vedere balurile de la palat sunt tot ce poate fi maĭ antidemocratic. Şi moravurile în loc să câştige independenţă şi demnitate ele perd tot maĭ mult. Căcĭ este nostim cum lumea este dispusă a primi cele maĭ revoltătoare etichete ale Curţeĭ şi a le considera apoĭ ca foarte naturale, ca trebuind să fie aşa. Cine nu ştie de ce ridicul este acoperită o persoană care, neştiind regulele excepţionale de etichetă cu privire la rege saŭ regină, crede că trebue să se compoarte cu familia regală ca cu orĭ-cine altul... Şi în definitiv de ce este vinovat acel om? De nimic alt de cât că 'şi-a închipuit în mod foarte natural că aceleaşĭ regule de politeţă şi de urbanitate trebue să domnească între raporturile unuĭ cetăţian cu regele, carĭ domnesc în cea maĭ bună societate.

Balurile de la Palat nu trebuesc să fie o şcoală de linguşitorie şi de platitudine faţă cu familia regală, prin urmare pe cât timp regele şi moştenitorul vor impune invitaţilor lor regulele uneĭ etichete medievale, pe atât timp, ele constituesc o lovire în principiele democratice, în acel egalitarism de moravurĭ moderne care face fondul societăţilor noastre.

Scalpel.

CRONICA LITERARA

Un Dor

Frunză verde de mălură,
Multe vremurĭ maĭ trecură,
De când Ungurul cumplit
Pe-Ardelenĭ a 'nlănţuit.
Şi de-atuncĭ cu 'nverşunare
Toate oardele maghiare
Pe Românĭ se năpădesc,
Le iaŭ tot ce-ĭ românesc.

Geme, geme-Ardelenimea!...
In luptă cu Ungurimea!...

Uniĭ zac prin închisorĭ
Condamnaţĭ de nouĕ orĭ,
Fiind-că scriŭ limba română
Şi Românĭ vor să rĕmână
Dar un vênt de miază-noapte
Ia suspinul lor departe
Peste munţĭ, peste Carpaţĭ,
Şi şopteşte la'ĭ lor fraţĭ:

Geme toată Ardelenimea!...
Luptând greŭ cu Ungurimea!...

Şi un freamăt de urgie
Se aude în Românie;
Şi din munte pân' la mare
Tot Românul viŭ tresare

Tinerimea se uneşte
Cu toţĭ ce simt româneşte,
Şi aprinşĭ de-al ţereĭ dor
Pentru fraţĭ daŭ ajutor.

Dar când mişcă tinerimea
Ca s'ajute-Ardelenimea,
Pot eŭ sta cu mâna în sîn?...
Când am suflet de Român!...
Pot eŭ sta ca nevoiaş?
Când am fost un călăraş!...

De-ar vrea bunul Dumnezeŭ
Să-mĭ asculte dorul meŭ!...
Să dea peste noĭ să vie
Iar timpurĭ de vitejie,
Să'mĭ încing iar săbioara
Ca să'mĭ apĕr ţărişoara,
Şi pe fraţiĭ ce robesc,
Şi streinĭ 'ĭ chinuesc;
Să luptăm să'ĭ desrobim,
Şi cu eĭ să ne unim.

M. Popescu.

Revelionul la Roman

Un ceas de când anul trecu. . . .

. . . .

Anul acesta, o parte a societăţeĭ Romaşcane a avut fericirea a serba în mod feeric „Revelionul“ în una din cele maĭ amabile şi maĭ iubite familiĭ din Roman, familia Verner, care cu o graţiozitate fără marginĭ a întrunit pe intimiĭ şi cunoştinţele lor, oferindu-le încă odată ocaziunea de a constata cum ştiŭ D-lor să primească şi să sărbătoreze pe amicĭ; în acelaşĭ timp s'a rezervat şi copiilor o surpriză plăcută.

Iată o scurtă dare de seamă a acesteĭ petrecerĭ frumoase ce a întipărit fie-căruĭ o dulce impresie:

La ora 9 seara se deschise uşele de la salonul în care se găsea pomul de anul noŭ, admirabil gătit, de fie care rămurea atârnaŭ jucăriĭ frumoase, iar luminile produse de nenumĕratele lumînărĭ şi lampioane micĭ presărate printre frunzile braduluĭ, făceaŭ un contrast splendid cu diferitele objecte şi florĭ aurite din el. Imprejurul pomuluĭ, copiĭ în perechĭ staŭ strînşĭ uniĭ lângă alţiĭ, aşteptând împărţirea jucăriilor.

Câtă bucurie, câtă mulţumire pe feţele acestor micĭ fiinţe! Iar lângă eĭ, părinţiĭ zîmbind, serbătoresc această veselie a micilor lor creaturĭ. O fetiţă recitând o poesie în care vorbeşte de fericirea tateĭ şi a mameĭ, primeşte aceea ce'ĭ e destinat. Şi aşa pe rând toţĭ micuţiĭ.

Un an ce începe! Câte bucuriĭ şi câte nenorocirĭ nu ascunde în el! Câtă speranţă se pune în acele 365 zile!

Dea cerul ca la finele şi acestuĭ an să nu avem a reproşa soarteĭ nimic.

Copilaşiĭ se retrag ducând cu eĭ podoabele pomuluĭ care acum rĕmâne despoiat şi acoperit numaĭ de lumînărĭ; ce-a fost bun s'a ales.

Se aduce şampanie şi toţĭ închin în sănătatea familieĭ Verner, această familie atât de iubită şi respectată în Roman. Şi cum să nu-ĭ doreştĭ din inimă fericire, când pe feţele Doamneĭ şi D-luĭ Verner, citea orĭ cine mulţumirea sinceră că a putut să procure amicilor câte-va ore atât de plăcute şi frumoase. Dacă în cercul petrecilor, toate espresiunile de sentimente, vorbe etc., sunt numaĭ banalităţĭ.... cum se afirmă, apoĭ de sigur manifestarea iubireĭ celor presenţĭ către familia Verner, a fost singurul adevĕr.

După ce s'a adus omagiul acesta stăpânilor caseĭ, cu toţiĭ se împărţiră prin saloane pentru a se distra fie-care în mudul cum i-ar conveni, fără a se perde din vedere în acelaş timp, că câte-va Doamne şi D-şoare să se însărcineze ca clapele pianuluĭ să nu se maĭ repauseze de loc; aşa amabila D-nă Zeigler, gentila D-şoară Zeigler, adevĕrate maestre de piano, încântătoarea Mme Piperescu etc., se succedară la piano făcând ca melodioasele sunete să pătrundă în toate camerele şi să farmece pe ascultătorĭ.

La ora 1 şi jum. Doamnele şi D-rele trecură în sala în care supeul fu servit de către însuşĭ Domniĭ cavalerĭ. Imens privilegiu pentru adorabilul sex frumos să le servească cavaleriĭ, să-ĭ vezĭ stând în picioare la spatele fotoliuluĭ gata a'ţĭ ghici gustul, şi a ţĭ defila pe dinainte tot ce e prevĕzut în „Menu“ al unuĭ copios supeŭ. Şi pe lângă toate acestea, să aibă şi grija ca lăutariĭ să nu esecute alte bucăţĭ de cât acele ce plac maĭ mult D-nelor şi D-relor!

Atât că Doamnele la rîndu le nu aŭ dat revanşa când Domniĭ supaŭ... lăsându-ĭ pe aceştia a'şĭ îndeplini singurĭ totul.

Abea la masă putuĭ observa exact pe Doamne, când se găseaŭ strînse la un loc în faţa veselieĭ şi a buneĭ dispoziţiunĭ.

Am observat pe D-na Maior Panu, D-na Maior Piperescu tot-d'a-una surîzênd şi amabilă; D-na Aglae Focşa atât de încântătoare şi de gentilă, D-na Boerescu, D-na Romano, D-na Teodoru, D-na Teodorescu, D-na Radu, D-na Protopopescu, D-na Antonescu, D-na Grigorescu, D-na D-r Rabener, Broşteanu, D-na Giosanu, D-na Zeigler; D-şoara Teodor atât de graţioasă, gentilă şi fermecătoare, D-şoara Zeigler.

După ce sexul frumos a supat, veni rîndul D-lor pentru a degarnisi masa atât de fin şi bogat prevĕzută. Iată numele Domnilor: D-niĭ Maior Panu, Maior Piperescu, Radu, Antonescu, D-r Focşa, D-r Rabener, D-r Grigorescu, Căpitaniĭ Boerescu şi Rădulescu, — D-niĭ Melinte, Petrovicĭ, Buzoianu avocat, Sublocotenent Anastasiu (T.-Vesteĭ), Sublocot. Flor, Sub-locot. Nicolau, D-r Zeigler, Mortzun, Hertzenberg, Iliescu, Giosanu, Broşteanu, etc. etc. etc.

In sunetul orchestreĭ se purtară maĭ multe toasturĭ pentru familia Verner, pentru sexul frumos, armată, etc.

După supeŭ se începu dansul dar numaĭ pentru o parte din asistenţĭ. Cea maĭ mare parte a trecut la proverbialele distracţiĭ moldoveneştĭ, obicînuite la petrecerĭ.

Atât D-nele şi D-şoarele cât şi D-niĭ s'aŭ achitat destul de conştiincios şi în ceia ce priveşte dansul şi, de şi D-nele se găseaŭ în numĕr mic, relativ cu cavaleriĭ, totuşĭ aŭ fost neobosite, nesemnalându-se nicĭ un refuz la invitaţiunile numeroşilor cavalerĭ, şi nicĭ se observa că lumina candelabrelor începuse a deveni din ce în ce maĭ palidă pe lângă cea a zileĭ ce se arătase deja de mult.

La ora 9 dimineaţa s'aŭ despărţit cu toţiĭ, plecând fie-care cu speranţa în noul an al căruĭ început s'a arătat aşa de frumos. Numele Verner va fi săpat adânc în inima tuturor alĕturea cu frumoasa şi magnifica ospitalitate, acordată acelor ce nu pot de cât să regrete că s'aŭ despărţit aşa curând de tipul amabilităţeĭ şi al graţieĭ personificate în D-lor.

Myrt.

Informaţiunĭ

La alegerile comunale carĭ aŭ avut loc ierĭ la Paşcanĭ, a reuşit lista D-luĭ Nunuţă Rosnovanu cu 477 voturĭ, pe când lista opoziţieĭ a avut numaĭ 22 voturĭ.

Se zice însă, că administraţia a făcut ingerinţe ne maĭ pomenite pentru a asigura isbânda D-luĭ *Nunuţă*.

Ni se scrie din Ruginoasa că, în ajunul anuluĭ noŭ, principesa Maria A. Cuza a distribuit îmbrăcăminte complectă la 22 copiĭ de ambe sexe, iar vĕduvelor le-a trimes câte un car de lemne.

D. D. Gh. Ursu, care ne dă această frumoasă noutate, ne roagă să mulţumim, în numele sărmanilor copiĭ şi vĕduve, nobileĭ Principese.

A doua adunare generală a institutorilor şi institutoarelor din Capitală, pentru a continua discutarea memoriuluĭ asupra legeĭ instrucţieĭ, partea privitoare la învĕţămîntuluĭ primar, *va avea loc Sâmbătă 5 Ianuarie, ora 2 p. m. şcoala Petrache Poenaru.* Se va discuta chestia preparăreĭ şi numĭ-

FOIŢA ZIARULUI „ADEVERUL“

47

Charles Merouvel

MORŢI ŞI VII

BUNICA

XXIII

Mărturisire

— Vezĭ că d-ta nu cunoştĭ trecutul meŭ. Când auzĭ că spun că am să mărturisesc ceva, poate crezĭ că e vorba de vre-o uşurinţă de fata tînĕră, de nişte inconsecinţe scuzabile... Negreşit că te gândeştĭ că primind mâna domnişoareĭ de Charnay, o să aĭ o logodnică fără nicĭ o pată.

— Te rog!

— Realitatea, domnule de Vaunoise, este maĭ tristă de cât tot ce poţĭ să'ţĭ închipuĭ... Vino cu mine.

Blanşa îĭ luă de mână şi'l duse până în pragul capeleĭ.

Acolo, se opri.

Blanşa arĕtă conteluĭ o pisanie de piatră mare, fără nicĭ o inscripţie, pusă în mijlocul capeleĭ.

— Vezĭ piatra asta? zise ea tremurându'ĭ glasul.

— Da.

— De opt-spre-zece lunĭ încoace am stropit-o de multe orĭ cu lacrimile mele.

Vaunoise nu făcuse nicĭ o mişcare.

Sta ţeapăn, cu ochiĭ pironiţĭ pe lespezile capeleĭ, în atitudinea unuĭ om trăsnit.

Fără să se maĭ ocupe de dînsul, d-ra de Charnay căzuse în genunchĭ în mijlocul straneĭ şi plângea.

Stete ast-fel câte-va minute rugându-se, dusă pe gandurĭ, cu inima descărcată de o povară şi crezêndu-se scăpată de măritiş.

Când se sculă ca să plece, găsi pe contele tot în locul luĭ.

Blanşa voi să iasă, însă Filip de Vaunoise o apucă de braţ şi o atrase spre banca pe care şezuse el aşteptând'o.

— Blanşo...

— Ce voeştĭ cu mine?

— Să'ţĭ rĕspund!...

— Pentru ce?

— Să'ţĭ spun cât de mult te iubesc!

— Chiar după spovedania asta?

— Chiar!

— E cu putinţă?

— E adevĕrat.

— Nu pot să te cred! zise fata.

— Iţĭ spun drept, zise contele, că destăinuirea asta m'a făcut întâiŭ să încremenesc. Nu puteam să cred. A trebuit un moment de ameţeală, un moment de nebunie ca să te orbeştĭ şi să te pierzĭ, d-ta, care eştĭ onoarea însăşĭ! Nu mi-aĭ probat d-ta chiar acum de suflet mare aĭ, pe câtă vreme îţĭ era aşa de uşor să păstrezĭ secretul uneĭ greşale îngropate în întunericul unuĭ mormînt! Mărturisirea d-tale mĕ face să te admir îndoit. Imĭ daĭ să înţeleg cât de mult aĭ suferit şi din ce pricină eştĭ aşa de mîhnită.

— M'am hotărît să trăesc singură.

— La vêrsta d-tale? Să te osîndeştĭ să trăeştĭ singură, izolată!

Contele vorbi multă vreme. Se arătă eloquent. Stărui.

Arătă feteĭ nenorocirile uneĭ femeĭ tinere fără sprijin, fără sfaturĭ, fără familie, căzută în toate clefetele lumeĭ.

Nu atinse rana vie din sufletul eĭ şi nu făcu nicĭ o aluzie la George Dambert pe care'l trădase el în unire cu Campayrol.

Se arătă devotat până la jertfă.

— Dacă'mĭ aĭ face onoarea să'mĭ împlineştĭ dorinţa. zise el sfîrşind, nicĭ-o-dată nu'mĭ va eşi din gură vre-o vorbă de imputare, îţĭ jur!... aş întrebuinţa toată viaţa mea ca să usuc acele lacrimĭ carĭ te mâhnesc şi a căror pricină mi-a destăinuit-o delicateţa d-tale. Voeştĭ să trăeştĭ izolată... fie! Orĭ cât m'ar costa jertfa asta, nu voiŭ pretinde nimic... Veĭ hotărî singură d-ta limita drepturilor mele şi limita datoriilor d-tale. Te iubesc aşa de mult încât m'aş dispera daca nu'mĭ aĭ acorda cu toată voia o favoare pe care ţi-o cer.

Şi vĕzênd că Blanşa deschide gura ca să'ĭ rĕspundă, contele zise iar:

— Nu'mĭ rĕspunde, gândeşte-te şi nu mĕ desnădăjdui cu un refuz, de care o să'ţĭ pară rĕŭ poate, fiind că, sînt sigur, n'aĭ să găseştĭ nicĭ o dată un servitor maĭ desinteresat, maĭ supus şi maĭ devotat de cât mine!

Blanşa făcu un gest că se îndoieşte, însă contele ştiuse să o ispitească cu făgăduelile acestea carĭ se potriveaŭ cu dorinţele sale cele maĭ intime.

Contele s'arătă mare comedianţ în scena aceasta care trebuia să piarză pe d-şoara de Charnay.

Filip de Vaunoise începuse cucerirea Blanşeĭ.

Maiorul Campayrol şi ducesa o isprăviră.

După două lunĭ de stăruinţe, de vizite, şi de meşteşugurĭ, mulţumită maĭ cu seamă autorităţiĭ doamneĭ de la Roche-Villars, Blanşa, zăpăcită, neştiind ce să hotărască, după ce întoarse de o sută de orĭ ochiĭ spre America aceea care'ĭ luase pe iubitul eĭ, ceru o ultimă întrevedere conteluĭ de Vaunoise şi'ĭ puse neted condiţiile sale.

Era în salonul ceĭ mare din castelul de la Jonchère.

Maiorul Campayrol vorbea lângă cămin cu ducesa.

Blanşa şedea la pian şi contele, rezimat lângă dênsa, o sorbea cu ochiĭ.

Blanşa îĭ zise:

— M'am gândit la vorbele dumitale...

— Şi?...

— Mi'aĭ făgăduit să aştepţĭ ca timpul să vindice o inimă care'l maĭ bolnavă de cât 'ţĭ închipueştĭ?

— Iţĭ făgăduesc ş'acum.

— Drepturile şi datoriile d-tale eŭ trebue să le hotărăsc.

— E adevĕrat.

— Ascultă-mĕ dar! Voiŭ purta numele dumitale!

Contele se înveseli.

Triumfa.

— Veĭ cârmui averea mea cum veĭ crede de cuviinţă.

— Pentru ce să vorbim de detaliul acesta?

— Fiind-că 'şĭ are însemnătatea luĭ.

— Te rog...

— Iţĭ jur să respect numele pe care mi'l veĭ da, însă nu'ţĭ făgăduesc că te iubesc.

— Eŭ sper... zise el zîmbind.

— Căsătoria noastră... va rĕmâne deci fără efect... afară numaĭ de ochiĭ lumi, până în ziua când mĕ voiŭ simţi adevĕrat liberă şi când voiŭ crede că'ţĭ pot da inima şi mâna.

— Ţĭ-am angajat cuvêntul meŭ.... Orĭ-cât de grea e pentru mine clauza aceasta, o primesc... cu speranţa că o să te pot face să o stricĭ singură...

— Va să zică, ne-am învoit? zise ea.

— Ne am învoit! zise Vaunoise înclinându-se.

— Dacă'ĭ aşa, tăcere.

Pe când schimbaŭ vorbele acestea, Blanşa cânta în surdină una din melodiile cele maĭ duioase ale aceluĭ artist mare care se cheama Chopin.

Blanşa se sculă şi, îndreptându-se spre bunică-sa, îĭ zise:

— Bunică, d-ta doreştĭ să iaŭ de bărbat pe D. de Vaunoise.

(Va urma).

reĭ personalul didactic primar, inamovibilitatea, permutarea, etc.

Toţĭ D-niĭ carĭ aŭ avut bunavoinţa să primească liste de subscripţie şi de abonament la memoriul studenţilor, sunt rugaţĭ să ne trimită în cel maĭ scurt timp listele împreună cu baniĭ ce D lor vor fi adunat.

Preşedintele Comitĕtuluĭ studenţilor
I. Mehedinţĭ.
Calea Rahoveĭ 48

Locuitoriĭ maĭ multor comune din jud. Dolju, s'aŭ plâns ministerúluĭ de interne că hoţiile s'aŭ înmulţit în acel judeţ şi că avutul lor nu maĭ e sigur.

Ce face D-nul. Prefect al judeţuluĭ?

Ce fac D-niĭ Sub-Prefecţĭ?...

Azĭ aŭ sosit în Capitală rămăşiţele regretatuluĭ senator, Alexandrescu, mort la Viena.

Corpul defunctuluĭ a fost espus în Biserica-Albă şi va fi înmormêntat la cimitirul Belu, mâine la orele 3 p. m., în cavoul familieĭ Alexandrescu.

I. P. S. S. Mitropolitul-Primat va oficia în persoană ceremonia funebră.

Agenţia Romănă *nu ne-a comunucat azĭ după amiazĭ nicĭ o telegramă.*

Patru copiĭ din Granz, pe Dunăre (Austria de jos) carĭ se duceaŭ alaltă-erĭ la şcoală într'un orăşel vecin, aŭ murit de frig pe drum.

Zilele trecute consiliul comunal din Viena a fost din noŭ teatrul unor scene cu adevĕrat scandaloase, provocate de consilierul comunal antisemit Vetter. Era vorba de a se organiza, cu spesele comuneĭ, în teatrele din Viena, reprezentaţiunĭ populare gratuite a dramelor luĭ Grillparzer, în onoarea centenaruluĭ naştereĭ mareluĭ poet austriac. D. Vetter se împotrivi acesteĭ propunerĭ de care nu vor profita, spuse el, de cât ovreiĭ, dând drumul ureĭ sale furioase contra ovreilor pe carĭ îĭ încarcă cu injuriĭ grosiere.

Caţĭ-va membri israelițĭ din consiliŭ ripostând nu cu maĭ puţină putere, o gălăgie neînchipuită isbucni în sală şi a trebuit să intervină de maĭ multe orĭ cu toată energia preşedintele, D. Stendel, pentru a face să înceteze aceste scene ruşinoase. Creditul de 4000 florinĭ a fost votat în urmă cu 34 voturĭ, contra 28.

D. Carol Herzenberg, farmacist din Iaşĭ, s'a logodit cu D-ra Bertha Papst.

Felicitărĭ!

D-l Mircea Ionescu, librar din Câmpu-Lung şi-a aquitat azĭ comptul ce avea cu Administraţia ziaruluĭ nostru.

Administraţia ziaruluĭ *Adevĕrul*, pentru a putea reduce cu 25 la sută preţul publicaţiunilor, a renunţat cu desăvârşire la serviciul *Agenţieĭ Havas* precum si celor-l'alţĭ agenţĭ de publicitate si anunţă pe numerosiĭ sĕĭ cititorĭ si'n special pe D-niĭ comercianţĭ si industriasĭ, că în viitor anunţurile, inserţiile si reclamele se primesc numaĭ la Administraţie Str. Nouă No. 10.

CATULLE MENDES

Vînzĕtorul de Moarte

Intr'o zi, întîmplarea călătoriilor mĕ duse într'un oraş care'mĭ păru, deşi era locuit, tot aşa de trist ca şi ruinele cele maĭ pustiĭ. Grozăvia melancolieĭ acestuĭ oraş şi a locuitorilor luĭ sta într'aceea că s'auzea numaĭ rîsete, se vedea numaĭ jocurĭ, numaĭ semnele carĭ de obiceiŭ exprimă mulţumirea cea maĭ mare. Ah! ce veselĭ eraŭ mîhniţiĭ aceştia! Cum se grăbiaŭ eĭ să alerge la spectacole, la serbărĭ, la toate plăcerile unde se poate uita necazul. Insă era d'ajuns să te uiţĭ la eĭ orĭ să'ĭ asculţĭ cu maĭ multă luare aminte ca să ghiceştĭ vecĭnicul urît încuibat în sufletele lor ca o bufniţă într'o gaură.

Vĕzuiŭ trecênd un tênĕr care, cu focul prea bine imitat al uneĭ iubirĭ furioase, ducea pe o tînĕră, emoţionată, aĭ fi zis, de pudoare şi de dorinţă şi mĕ simţiĭ coprins de un fel de milă adîncă pentru aceştĭ doĭ amanţĭ, ipocriţĭ, zadarnicĭ carĭ se duceaŭ să schimbe urîta minciună a sărutărilor carĭ se gândesc la alt-ceva.

In oraşul acela toţĭ beţiviĭ eraŭ beţĭ, nu de vin, cĭ de disperarea că bĕuseră! Şi 'mĭ veneaŭ lacrămĭ în ochĭ când vedeam priveliştea aceasta păcătoasă.

Zisei unuĭ strein (părea maĭ posomorît de cât toţĭ concetăţeniĭ luĭ. se ducea negreşit la vre-un bal costumat, era îmbrăcat fantastic cu fluturaşĭ şi cu clopoţeĭ, cânta versurĭ de amor pe un ritm de cadril) ziseĭ unuĭ trecĕtor:

— Domnule, sunt strein în ţara aceasta, te rog să mĕ facĭ să'nţeleg pentru ce persoanele pe care le-am întâlnit până acum deşi se par vesele, s'arată aşa de groaznic disperate?

El îşĭ scutură toţĭ clopoţeiĭ (pricepuĭ că ast-fel voia el să'mĭ arate cumplita luĭ durere) şi'mĭ rĕspunse cu un rîs care mĕ înfricoşă;

— Heĭ! heĭ! prea de multă vreme renunţaseră la fericire oameniĭ din cetatea în care aĭ venit d-ta! însă pricina care ne-a făcut şi maĭ mâhniţĭ şi maĭ sgomotoşĭ, maĭ veselĭ şi maĭ nebunĭ de cât am fost vre-o-dată, este că am fost înşelaţĭ de vînzĕtorul de moarte.

— De vînzĕtorul de moarte!.. repetaĭ eŭ.

— Da! da! (se frămînta rizînd; nemişcarea tăcută a morţilor e maĭ puţin înfiorătoare), da! da! şi să'ţĭ povestesc istoria aceasta; e nespus de ciudată!

*

Intocmaĭ ca omul care s'ar fi îmbrăcat ca clown pentru ca să meargă după un mort, nebunaticul şi jalnicul trecĕtor îmĭ vorbi ast-fel:

— Anul trecut, într'o dimineaţă de Aprilie, sosi în oraşul nostru, adus ca în triumf pe un car tras de patru caĭ albĭ, un empiric pompos îmbrăcat în aramă, cu pene pe cap, care striga pe strade şi pe la respântiĭ:

— Aide! aide! cine vrea să moară! sînt pehlivanĭ carĭ scot dinţiĭ, vrăjitorĭ carĭ vînd viitorul, şarlatanĭ carĭ vindecă de ciumă şi de tuse măgărească. Eŭ singur am pana aceea universală, eŭ dispreţuesc d'a uşura fălcile umflate, orĭ să ghicesc viitorul; însă eŭ scap pe orĭ-cine de singura boală adevĕrat spăimântătoare — scap de viaţă! Heĭ! voĭ! bărbaţĭ şi femeĭ, bogaţĭ şi săracĭ, apucaţĭ p'acĭ şi n'o să vĕ căiţĭ că v'aţĭ încrezut în mine. Aceea ce vĕ ofer eŭ este ca să dormiţĭ destul de comod între patru scândurĭ, subt pămînt, subt piatră, să nu maĭ trăiţĭ, să fiţĭ morţĭ, să putreziţĭ printre rădăcinile copacilor. Heĭ! heĭ! veniţĭ! haideţĭ, să nu vĕ maĭ îngrijiţĭ nicĭ de soare nicĭ de ploae. Haideţĭ! Veniţĭ! veniţĭ! Să vĕ vînz otravă! Cumpĕraţĭ iute, eŭ nu sînt zgârcit, puteţĭ murĭ de bună-seamă! am în tolba mea (cântă tu înainte) un asortiment prea bogat de drogurĭ carĭ daŭ moartea: hapurĭ de aur şi prafurĭ în bomboniere înpodobite cu miniaturĭ pentru dame (pentru damele din lumea mare carĭ sînt delicate), saŭ bĕuturĭ brutale în sticluţe banale, am amanitină, otravă cu care Javaneziĭ îşĭ otrăvesc săgeţile, zeamă de cucută, mĕduvă de *macavuré* şi esenţă de toxicodendron; *urari* şi omac, cireşĭ de iarnă, care sfidează celebrul antidot: praful de batrahină şi apa tofana pe care driful alhimiştilor nu izbuteşte să'l elimineze, şi picăturĭ adunate de pe o frunză de foaia-ciumi, licoare pe care o secretează antena albinelor strigoĭ, şi rubet, acele lacrimĭ obscene ale broaşteĭ când este la rut. Cine vrea să moară? Grăbiţĭ-vĕ, profitaţĭ de ocazie! Iacă moartea! iacă moartea! doamnele mele!

„Fireşte, când s'auzi strigătul acesta, din palate şi din bordeie, din toate curţile şi din toate caturile, bărbaţĭ şi femeĭ. tinerĭ şi bĕtrânĭ, copiĭ chiar, se grăbiră să vie în stradă. Negustorul înbrăcat în aramă şi cu pene pe cap, nu ştia pe cine să asculte maĭ întâiŭ şi miĭ de miĭ de mâinĭ se'ntindeaŭ spre sticluţa şi spre cutiuţele cu prafurĭ.."

Eŭ opriĭ pe omul care'mĭ povestea acestea.

— Ce fel! îĭ ziseĭ — nu cum-va toţĭ voĭ din oraşul acesta ciudat doriţĭ aşa de mult pacea definitivă?

El se uită la mine mirat şi mĕ întrebă:

— Na cum-va viĭ dintr'o ţară unde se doreşte a trăi.

*

Tăcênd îşĭ întoarse capul; iar el îmĭ zise, bufnind de rîs:

— Acele carĭ alergaseră maĭ întîĭ la vînzĕtorul de moarte eraŭ fetele frumoase, nebunele 'namorate! Ah! cât de iute îşĭ părăsiseră ele budoarele orĭ paturile, pline de speranţe şi de suvenirĭ de mângâierĭ pentru ca să cumpere otrăvurile liberatoare! Să nu maĭ iubească, ce vis! şi strigaŭ:

„Ah! bunule negustor, dă-ne nouĕ maĭ 'naintea tutulora! Fie'ţĭ milă! Ia în consideraţie atâtea sărutărĭ pe carĭ le-am dat, pe carĭ le-am primit; ţine socoteală de beţiile noastre. Vinde-ne cu ce să fim maĭ fericite, bunule negustor!" Ceĭ carĭ adoraŭ pe fete veniră îndată după ele, aruncând aurul spre trăsura şarlatanuluĭ, cerênd bĕuturile fatale; era aşa de multă vreme de când amorul îĭ încânta în cele maĭ dulcĭ extaze, tot-d'a-una aceleaşĭ. Şi veniră pe urmă poeţĭ ilustri, obosiţĭ de neîncetate lucrărĭ rĕsplătite de glorie şi de avuţie; financiarĭ încărcaţĭ de monede, mergênd cu un sgomot de case de fier sbuciumate; generalĭ carĭ câştigaseră toate bătăliile şi bărbaţĭ cu nevestele lor, perechĭ cinstite, pe carĭ nicĭ chiar virtutea nu'ĭ făcuse să iubească viaţa; şi regele şi regina! şi fetiţe carĭ adineaorĭ se jucaŭ cu mingea în curtea şcoliĭ. Ceĭ carĭ nu se grăbiră fură vagabonţiĭ de pe drumurĭ, zdrenţoşĭ, flămînzĭ, carĭ se deşteaptă în iarbă sub stelele licăritoare şi în zorĭ de zi încă rĕŭ hrănițĭ cu o bucăţică de pâine furată, beaŭ din palme apa rĕcoritoare a izvoarelor In sfîrşit toţĭ locuitoriĭ oraşuluĭ şi chiar ceĭ din preajmă se strînseră împrejurul vînzĕtoruluĭ de moarte şi într'o clipă nu maĭ rĕmase în carul luĭ nicĭ o picătură de bĕutură ucigaşe, nicĭ un grăunte de praf omorîtor. Noĭ toţĭ am cumpĕrat de la dînsul siguranţa de a nu maĭ fi: şi sufletul nĭ era plin de bucurie nespusă, din pricină că ştiam că ne aşteaptă mormîntul. Vezĭ bine, ştiam noĭ că, chiar fără negustorul acela, o să murim într'o zi. dar cât de încet vine moartea! In oraşul nostru abia dacă se îngroapă o sută de persoane pe sĕptĕmână! Câte zile pierdute pentru a trăi! Cu doctoriile pe carĭ le luaserăm aveam să murim, de sigur numaĭ de cât, de-o-dată. O! în seara acela n'a fost nicĭ un fel de spectacol, nicĭ balurĭ, nicĭ intîlnirĭ de amor, nicĭ ziafeturĭ! Tăcerea — o tăcere dulce, premergĕtoarea liniştiĭ rîvnite din cimitire — coprinse ca umbra stradele, scările, galeriile, camerele, culcuşurile. Fie-care înghiţise otravă şi aşteptam fie-care, extaziaţĭ... însă..."

— Insă?.. întrebaĭ eŭ.

*

Trecĕtorul zise cu un rîs ca un scrîşnit de dinţĭ:

— Insă şarlatanul blestemat rîsese de noĭ! In loc de otrăvurĭ ne vînduse prafurĭ şi bĕuturĭ nevinovate! Chiar doctoriile luĭ eraŭ salutare, reconfortante, întineritoare: înşelătorul, mişelul acela a vindecat o mulţime de bolnavĭ carĭ, fără ajutorul luĭ putuseră spera c'or să moară în curînd şi a doua zi după noaptea de aşteptare, cu maĭ multă turbare şi zminteală disperată, am fost siliţĭ—de şi ne-am gândit maĭ 'nainte numaĭ la vre-o epidemie orĭ vre-un cutremur îngrozitor din care să nu scape nimenĭ — să ne obicĭnuim iar cu bucuria, cu bogăţia, cu gloria, cu iubirea saŭ cu viaţa.

Efectele Viscoluluĭ

In Capitală

Munţĭ de zăpadă sunt pe toate stradele, circulaţia este foarte anevoioasă.

Primăria îngrijeşte de calea Victorieĭ, cele-l-alte strade sunt lăsate în voia Domnuluĭ.

Liniile telegrafice

Printr'o întîmplare fericită toate liniile telegrafice sunt în bună stare, afară de acelea ale căeĭ ferate spre Piteştĭ.

Trenurile

Către **Giurgiu** s'a suspendat circulaţia încă d'aseară.

Către **Piteştĭ**, azĭ n'a pornit nicĭ un tren. Trenul accelerat pornit a seară la Vărciorova a trecut înainte. Cel care trebuia să sosească azĭ s'a oprit la **Piteştĭ**.

Către **Moldova** trenul accelerat pornit a seară s'a oprit la Buftea, ajutoare s'a trimis spre a'l aduce în Bucureştĭ, iar cel care trebuia se sosească s'a oprit la Ploeştĭ.

Către **Feteştĭ-Călăraşĭ** care trebuia să sosească s'a întroenit la Pantelimon. Şase săniĭ cu câte patru caĭ aŭ fost pornite de poliţie spre a aduce pasageriĭ în Capitală.

Tot personalul necesar a fost espeduit pe liniĭ, spre a le desfunda.

Azĭ n'a pornit nicĭ un tren din Bucureştĭ.

ULTIME INFORMATII

Erĭ s'a făcut la Ploeştĭ alegerea colegiuluĭ al II-lea judeţean.

Aŭ luat parte la vot 713 alegĕtorĭ.

Lista Teodorini, (liberal-naţională) a întrunit 386 voturĭ.

Lista M. Ştefănescu, (guvernamentală) a întrunit 294 voturĭ.

Aŭ fost anulate 33 voturĭ.

Citim în *Gazeta Nouă*:

„In seara de 1 Ianuarie, la balul de la palat, s'a luat, de sigur din greşeală, de la garderobă o „sortie de bal" de satin albastru brodat, căptuşită cu satin roz şi garnisită cu pene albe.

Cine a luat-o, este rugat s'o ducă D-neĭ Maria Iulian, soţia consilieruluĭ de la Curtea de apel, D. M. Iulian, str. Cosma Nr. 28.

Orĭ ce s'ar zice, dar M. S. Regele trebue să fie tare îngrijat de siguranţa care domneşte în Palat şi probabil o să-şĭ încue cu două lacăte toate lucrurile la carĭ ţine maĭ mult iar dînsul se va închide într'o odae de siguranţă.

Societatea pentru îmbrăcarea copiilor săracĭ *Malbişe Neurim* va ţine adunare generală anuală în localul şcoaleĭ comunale din str. Mircea Vodă la ordinea zileĭ fiind:

1) Expirarea mandatuluĭ Comitetuluĭ Administr. conf. art. 14 Cap. V din statut.

2) Constituirea nouluĭ Comitet pe anul 91 conf. art. 33. Cap. X din Statut.

Rugăm pe onoraţiĭ noştri abonaţĭ din Capitală după stradele unde s'a schimbat nomerotaţia caselor, să binevoiască a ne comunica noile numere, de oare-ce împărţitoriĭ ziaruluĭ cu greŭ 'ĭ poate găsi.

Ni se comunică că preotul Radu Dumitrescu, din comuna Copăceni-de-Sus, plasa Sabaru, judeţul Ilfov; face comerţ în acea comună, aceasta contra Sf. Canoane, şi că sfeterisește tămâia ce se aduce de enoriaşi ca ofrandă, ducând'o în prăvălia sa spre a o vinde.

Asemenea că în una din zilele trecute, a bătut pe un chiriaş al sĕŭ, anume Tudor Negşu (rotar), luându-i toate instrumentele de lucru; din causa aceasta nenorocitul om o părăsit acea comună.

Toate aceste fapte numitul preot le face cu îngăduirea d-luĭ prefect de primar anume *Marin Iordache*. Atragem atenţiune D-luĭ Prefect de Ilfov şi îl rugăm a lua măsurĭ severe în această privinţă şi a numi o anchetă spre a stabili adevĕrul.

Astă-zĭ la orele 8 şi jum. seara D-l N. Popovici Lupa, membru al Societăţeĭ agricole, va ţinea în localul aceleĭ Societăţĭ (palatul Nifon) o conferinţă despre *„Pămînturile noastre.*

Toată corespondenţa cu ziarele din Capitală, pe ziua de 3 Ianuarie, care trebuia să sosească la Craiova cu trenul accelerat de dimineaţa, nu a sosit de cât la ora 8 seara. Această neorînduială care a produs o pagubă însemnată, atât administraţiilor ziarelor cât şi librarilor şi cititorilor, a provenit din pricină că sacul cu ziare, destinat pentru Craiova, a fost schimbat cu cel pentru Severin şi, de şi de la Severin s'a înapoiat sacul chiar la ora 8 dimineaţa, totuşĭ pană seara la 8 şi jumĕtate nu s'aŭ dat destinatorilor.

Se vede că aşa are să meargă tot-d'a-una în ţara asta.

Tipografia Modernă Grigorie Luis, strada Academieĭ No. 24.